

Kirjaaminen ja tietojen luovuttaminen terveydenhuollossa

Seksuaalirikosten kohdalla kirjauksissa on huomioitava erityisesti seuraavat asiat:

- Terveydenhuollossa kirjataan seksuaaliväkivaltaa kokeneen käynnistä terveyteen ja mahdolliseen hoitoon liittyvät tiedot potilaskertomukseen.
- Rikosepäilyn tapahtumatiedot kirjataan potilaskertomuksesta erilliseen tiedostoon (Lokero tai Eras), mikäli mahdollista. Noudata oman työnantajasi ohjeistusta. Kirjaa asiakkaan kertomus tapahtuneesta ja kysymäsi kysymykset mahdollisimman sanatarkasti ylös mahdollista myöhempää lausuntoa varten. Kysy vammoista ja muista seksuaaliväkivallan seurauksista ja kirjaa ne. Kysy myös asiakkaan voinnista ja reaktioista, sekä tapahtuneen jälkeen että nyt, ja kirjaa ne.
- Potilaskertomustekstin viivästäminen Kanta-arkistossa on mahdollista perustellusta syystä. Seri-tukikeskuksessa käytäntönä on viivästää kertomusteksti vähintään 2 viikkoa. Alaikäisten kohdalla kertomusteksti viivästetään aina.

Tietojen luovuttaminen

- Aina jos epäillään alaikäiseen kohdistunutta seksuaalirikosta, on ammattilaisella velvollisuus ilmoittaa ja luovuttaa sitä koskevat tiedot poliisille ja lastensuojelulle (kts. kohta hoitoketjun kohta 'Ilmoitusvelvollisuudet').
- Potilaskertomustiedot ovat lähtökohtaisesti salassa pidettäviä. Tutkittava tai hänen laillinen edustajansa voi pyytää terveydenhuollon kirjauksia luovutettavaksi kirjallisella pyynnöllä.
- Mikäli kirjatut sisältyvät esitutkinnan alaista materiaalia, luvan niiden luovuttamiseen antaa poliisi, minkä jälkeen terveydenhuollosta tiedot luovutetaan tavallisen käytännön mukaan.
- Poliisi voi pyytää esitutkintaan liittyen terveydenhuollon kirjauksia ilman tutkittavan erillistä suostumusta, mikäli epäillään törkeää rikosta
- Palvelunantajilla on oikeus ilmoittaa salassapitosäädösten estämättä poliisille, mikäli työtehtävässä saa tietoonsa seikkoja, joiden perusteella arvioi jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi. ([Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä, luku 8 63§](#))
- Sosiaalitoimella (esim. lastensuojelu) on laaja tiedonsaantioikeus lapsen hyvinvoinnin turvaamiseen vaikuttavista tiedoista. (Kts. käsikirja sos.tt.)
- Jatkohoitotaholle välitetään hoidon järjestämisen kannalta oleelliset tiedot. Aikuisen ja asiasta päättämään kykenevän alaikäisen kanssa sovitaan, mitä tietoja rikosepäilystä välitetään jatkohoitotaholle hoidon mahdollisimman sujuvaksi järjestymiseksi.